

Подання заяв до міжнародного Реєстру збитків: що варто знати

Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України, продовжує приймати заяви про відшкодування збитків, втрат чи шкоди, заподіяних російською агресією.

Реєстр збитків слугує для документального обліку доказів та інформації, що стосуються заяв про відшкодування збитків, втрат чи шкоди, завданих 24 лютого 2022 року або пізніше на території України в межах її міжнародно-визнаних кордонів, включаючи її територіальні води, всім зацікавленим фізичним і юридичним особам, а також державі Україна, включаючи її регіональні та місцеві органи влади, державні чи підконтрольні установи, міжнародно-протиправними діями Російської Федерації в Україні або проти України.

Реєстром збитків визначений перелік категорій, за якими заяви можуть бути внесені до Реєстру збитків. На сьогодні перелік складає 43 категорії та включає категорії заяв фізичних, юридичних осіб та держави Україна.

Можливість подання заяв щодо різних категорій відкривається поступово. Станом на сьогодні вже відкрито 11 категорій:

- A1.1 Вимушене внутрішнє переміщення;
- A2.1 Смерть близького члена сім'ї;
- A2.2 Зникнення безвісти близького члена сім'ї;
- A2.3 Серйозні тілесні ушкодження;
- A2.4 Сексуальне насильство;
- A2.5 Катування або нелюдські чи такі, що принижують гідність, види поведінки чи покарання;
- A2.6 Позбавлення свободи;
- A2.7 Примусова праця або служба;
- A3.1 Пошкодження або знищення житлового нерухомого майна;
- A3.2 Пошкодження або знищення нежитлового нерухомого майна;
- A3.6 Втрата доступу або контролю над нерухомим майном на тимчасово окупованих територіях.

Наступні категорії будуть відкриті незабаром.

Для кожної категорії заяв розроблено форму заяви, яка містить опис інформації та доказів, які заявники повинні надати, а також додаткову інформацію та документи, які можуть бути подані на обґрунтування заяви.

Усі заяви подаються в електронній формі через вебпортал Дія. Згодом також буде відкрита можливість подання заяв через ЦНАПи.

Звертаємо увагу, що у випадку, якщо особа подає заяву щодо знищення або пошкодження житлового нерухомого майна і ця особа вже зверталася за допомогою за програмою «Відновлення», вона все одно може подати заяву до Реєстру збитків.

Крім того, подати заяву можна незалежно від того, чи було майно відремонтоване. У випадку проведення ремонтних робіт слід надати будь-які докази їх проведення, включаючи вартість таких робіт.

Важливо розуміти, що Реєстр збитків є першим компонентом міжнародного компенсаційного механізму. Він приймає та обробляє заяви, визначає їх прийнятність та реєструє прийнятні заяви. Однак Реєстр збитків не має функцій щодо винесення рішень стосовно таких заяв, включаючи визначення відповідальності та присудження будь-яких виплат чи компенсацій. Ці функції виконуватиме Комісія з розгляду заяв для України, яка буде другим невід'ємним компонентом міжнародного компенсаційного механізму.

Наразі на міжнародному рівні активно триває процес офіційних багатосторонніх переговорів щодо міжнародного договору, яким буде створено Комісію з розгляду заяв для України. Україна поставила за мету до кінця 2025 року завершити роботу над міжнародним договором зі створення Комісії.

Детальніша інформація про подання заяв до Реєстру збитків та перебіг створення Комісії з розгляду заяв для України доступна на офіційному вебсайті Реєстру збитків за посиланням: <https://rd4u.coe.int/uk/> або на офіційному вебсайті Міністерства юстиції України за посиланням: https://minjust.gov.ua/ndd/international_register_of_damage.